

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 9 серпня 2001 р. № 978
Київ

Про затвердження Положення про акредитацію закладів вищої освіти і спеціальностей у закладах вищої освіти та вищих професійних училищах

Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити [Положення про акредитацію закладів вищої освіти і спеціальностей у закладах вищої освіти та вищих професійних училищах](#) (додається).

2. Міністерству освіти і науки:

1) у місячний термін затвердити:

Порядок оформлення, видачі, зберігання та обліку сертифікатів про акредитацію (їх дублікатів);

за погодженням з Міністерством фінансів та Міністерством праці та соціальної політики положення про експертну комісію та порядок проведення акредитаційної експертизи;

2) до 1 грудня 2001 р. привести свої нормативно-правові акти з питань акредитації закладів освіти у відповідність з Положенням, затвердженим цією постановою.

2-1. Міністерство освіти і науки здійснює акредитацію освітніх програм на першому (бакалаврському), другому (магістерському), третьому (освітньо-науковому/освітньо-творчому) рівнях вищої освіти та освітньо-кваліфікаційних рівнях “спеціаліст” і “молодший спеціаліст” в порядку, передбаченому для акредитації напрямів і спеціальностей, до затвердження в установленому [Законом України](#) “Про вищу освіту” порядку положення про акредитацію освітніх програм.

3. Визнати такими, що втратили чинність:

[Положення про акредитацію вищих навчальних закладів](#), затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 12 лютого 1996 р. № 200 (ЗП України, 1996 р., № 7, ст. 216);

зміни і доповнення, що вносяться до Положення про акредитацію вищих закладів освіти, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 1997 р. № 931 (Офіційний вісник України, 1997 р., число 35, с. 86);

пункт 5 змін і доповнень, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України з питань наукової і науково-технічної діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 13 серпня 1999 р. № 1487 (Офіційний вісник України, 1999 р., № 33, ст. 1727).

Прем'єр-міністр А.КІНАХ
України

Інд. 28

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 9 серпня 2001 р. № 978

ПОЛОЖЕННЯ
про акредитацію закладів вищої освіти і спеціальностей у закладах
вищої освіти та вищих професійних училищах

Загальна частина

1. Дія цього Положення поширюється на заклади вищої освіти, вищі професійні училища, центри професійної (професійно-технічної) освіти незалежно від форми власності та підпорядкування, які здійснюють підготовку (перепідготовку) фахівців за певними напрямками підготовки, спеціальностями певних освітньо-кваліфікаційних рівнів на підставі ліцензії МОН.

Акредитація проводиться з ініціативи закладу освіти.

2. Акредитація закладу вищої освіти (далі - акредитація закладу) - це державне визнання його статусу (рівня акредитації).

Акредитація напряму підготовки, спеціальності у закладі освіти (відокремленому підрозділі закладу освіти) за певним освітньо-кваліфікаційним рівнем (далі - акредитація напряму підготовки, спеціальності) - це державне визнання відповідності рівня підготовки (перепідготовки) фахівців державним вимогам до напряму підготовки,

спеціальності та закладу вищої освіти, затвердженим МОН (далі - державні вимоги).

З метою визначення відповідності діяльності закладу освіти щодо підготовки (перепідготовки) фахівців з вищою освітою за напрямками підготовки, спеціальностями, які зазначені в ліцензії, [державним вимогам](#) проводиться акредитаційна експертиза.

3. Акредитація закладу проводиться протягом навчального року.

Акредитація напрямку підготовки, спеціальності проводиться після (або в період) закінчення терміну навчання фахівців у закладі освіти за цим напрямом підготовки, спеціальністю.

4. Акредитаційна експертиза проводиться експертною комісією, яку формує МОН. Положення про експертну комісію та порядок проведення акредитаційної експертизи затверджує МОН.

5. Рішення про акредитацію (або відмову в акредитації) приймає Акредитаційна комісія. Зазначене рішення через два тижні з дня прийняття затверджується МОН.

6. У разі прийняття позитивного рішення щодо акредитації закладу (напрямку підготовки, спеціальності) МОН видає закладу освіти сертифікат про акредитацію закладу (сертифікат про акредитацію напрямку підготовки, спеціальності).

[Зразок сертифіката про акредитацію](#) закладу (напрямку підготовки, спеціальності) затверджується МОН.

6-1. Оформлення сертифіката про акредитацію напрямку підготовки, спеціальності, освітньої програми за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста здійснює МОН через Державну службу якості освіти.

7. Сертифікат про акредитацію закладу освіти (напрямку підготовки, спеціальності) вперше видається строком на п'ять років, під час проведення другої та наступних акредитацій - на десять років.

8. В акредитації закладу (напрямку підготовки, спеціальності) відмовляється у разі, коли:

1) показники його діяльності не відповідають державним вимогам;

2) з моменту проведення попередньої акредитації (отримання ліцензії - якщо така акредитація раніше не проводилася) в освітній діяльності закладу освіти

виявлено порушення законодавства у сфері освіти, не усунуті на час акредитації;

3) у поданих для акредитації матеріалах виявлено недостовірну інформацію.

Повторне проведення акредитації у разі негативного рішення Акредитаційної комісії можливе за умови усунення причин відмови в акредитації.

Порядок проведення акредитації

9. Заклад освіти, який заявив про акредитацію напряму підготовки, спеціальності, подає до МОН:

1) інформацію про серію, номер та дату видачі ліцензії на освітню діяльність та сертифіката про попередню акредитацію (якщо така проводилася);

2) звіт про свою діяльність за напрямом підготовки, спеціальністю, що акредитується, в якому підтверджується відповідність кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти, а також відповідність якісних характеристик підготовки фахівців державним вимогам; зазначаються перелік зауважень (приписів) органів, що здійснюють контроль за дотриманням ліцензійних умов, а також відомості про скарги юридичних і фізичних осіб щодо освітньої діяльності закладу освіти за напрямом підготовки, спеціальністю, що акредитується, за період підготовки (перепідготовки) фахівців, заходи щодо їх усунення та інформація про здійснення таких заходів, опис внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності.

Зазначені матеріали повинні бути розглянуті на вченій (педагогічній) раді закладу освіти. Звіт підписується керівником і скріплюється печаткою закладу освіти.

Документи формуються у справу, нумеруються і підписуються керівником закладу освіти. Підпис керівника засвідчується печаткою такого закладу.

10. Заклад освіти, який заявив про акредитацію за певним рівнем, подає до МОН:

1) інформацію про серію, номер та дату видачі ліцензії на освітню діяльність та сертифікатів про акредитацію напрямів підготовки (направів підготовки, спеціальностей);

2) розглянутий вченою (педагогічною) радою звіт про результати освітньої та наукової діяльності закладу освіти за підписом керівника, скріпленим печаткою закладу освіти, який включає:

довідку про заклад вищої освіти;

загальні відомості про кадрове і матеріально-технічне забезпечення;

перелік усіх напрямів підготовки, спеціальностей, за якими заклад проводить підготовку (перепідготовку), та їх рівні акредитації;

загальну кількість студентів, їх розподіл за напрямами підготовки, спеціальностями та формами навчання;

результати діяльності аспірантури і докторантури за останні п'ять років (для закладу вищої освіти IV рівня акредитації);

дані про міжнародні зв'язки з закладами освіти та освітніми організаціями;

відомості щодо видання і підготовки до видання підручників та навчальних посібників за останні п'ять років.

Документи формуються у справу, нумеруються і підписуються керівником закладу освіти. Підпис керівника засвідчується печаткою такого закладу.

11. Після отримання зазначених у пунктах 9 і 10 цього Положення матеріалів МОН протягом 20 днів проводить їх попередню експертизу.

За умови відповідності поданих матеріалів нормативно-правовим актам МОН у п'ятнадцятиденний строк утворює експертну комісію, яка проводить акредитаційну експертизу, та визначає строк її роботи.

Загальний строк роботи експертної комісії безпосередньо у закладі освіти не повинен перевищувати трьох днів.

За результатами проведеної акредитаційної експертизи експертна комісія протягом визначеного строку роботи готує мотивований висновок щодо можливості акредитації закладу (напрямку підготовки, спеціальності). Після ознайомлення із зазначеним висновком керівника закладу освіти один його примірник протягом семи робочих днів подається до МОН, другий залишається у закладі освіти.

Заклад освіти протягом п'яти робочих днів після ознайомлення з висновком його керівника може подати до МОН заяву про проведення повторної експертизи експертною комісією в іншому складі у зв'язку з необ'єктивністю такого висновку або порушенням експертною комісією порядку проведення експертизи.

Повторна акредитаційна експертиза проводиться за рішенням МОН у порядку, визначеному абзацами другим - четвертим цього пункту.

МОН передає висновок експертної комісії щодо акредитації напряму підготовки, спеціальності (у разі повторної акредитаційної експертизи - обидва висновки) разом із заявою та документами, зазначеними у пункті 9 цього Положення, до Акредитаційної комісії.

За умови відповідності поданих матеріалів щодо акредитації закладу освіти нормативно-правовим актам МОН у тижневий строк готує висновок про можливість акредитації закладу і подає його до Акредитаційної комісії.

12. Подані до Акредитаційної комісії матеріали передаються Міжгалузовій експертній раді з вищої освіти для попереднього розгляду та підготовки пропозицій на засідання Акредитаційної комісії у таких випадках:

- 1) негативного висновку експертної комісії;
- 2) проведення повторної експертизи;
- 3) надходження звернень щодо недостовірності поданої закладом освіти інформації;
- 4) повторного проведення акредитації у разі відмови в ній.

13. Акредитаційна комісія не пізніше ніж у місячний строк від дня отримання висновку експертної комісії МОН у разі акредитації напряму підготовки, спеціальності (висновку МОН - у разі акредитації закладу освіти) приймає рішення про акредитацію або відмову в акредитації.

14. Після закінчення строку дії сертифіката проводиться чергова акредитація згідно з вимогами пунктів 9 - 13 цього Положення.

Заклад освіти має право достроково ініціювати проведення чергової акредитації.

14-1. На період карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України, з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, акредитація напрямів підготовки, спеціальностей, освітньо-професійних програм за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодший спеціаліст проводиться без перевірки експертною комісією. У такому разі МОН за результатами попередньої експертизи поданих матеріалів готує висновок про можливість акредитації напряму підготовки, спеціальності, освітньо-професійної програми за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодший спеціаліст і подає його до Акредитаційної комісії. Подальша процедура проводиться у порядку, передбаченому [пунктами 12 і 13](#) цього Положення.

15. Акредитованим за певним рівнем може бути визнаний заклад вищої освіти, який проводить підготовку (перепідготовку) фахівців за напрямками і спеціальностями відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів, не менше ніж дві третини яких акредитовано за рівнем, не нижчим за заявлений рівень акредитації закладу.

16. Заклад вищої освіти не може бути акредитований за IV рівнем у разі, коли:

1) показники діяльності його аспірантури або докторантури перебувають на рівні, нижчому від середнього для даної галузевої групи або типу закладу вищої освіти;

2) за останні 5 років видано підручників (навчальних посібників) з грифом МОН або монографій менше ніж 5 відсотків загальної кількості науково-педагогічних працівників, які працюють у ньому за основним місцем роботи.

Права та обов'язки закладу освіти

17. Заклад освіти після затвердження МОН позитивного рішення Акредитаційної комісії щодо акредитації напрямку підготовки, спеціальності, прийнятого за результатами проведення акредитаційної експертизи, має право:

1) видавати випускникам, що навчалися за відповідною напрямом підготовки, спеціальністю, документи про освіту державного зразка;

2) на продовження строку дії ліцензії на строк дії сертифіката про акредитацію напрямку підготовки, спеціальності;

3) на продовження строку дії ліцензії на провадження діяльності з надання освітніх послуг у сфері вищої освіти з післядипломної освіти (спеціалізацію, розширення профілю (підвищення кваліфікації) на строк дії сертифіката про акредитацію напрямку підготовки, спеціальності в межах визначеного ліцензованого обсягу або отримати ліцензію на таку освітню діяльність у разі її відсутності;

4) на отримання ліцензії на підготовку фахівців відповідного напрямку підготовки, спеціальності за іншими формами навчання в загальному обсязі, що не перевищує ліцензований обсяг за денною формою навчання.

Акредитація підготовки магістрів за спеціальністю дає закладу освіти право на продовження строку дії ліцензії та сертифікатів про акредитацію підготовки (післядипломної освіти (перепідготовки, спеціалізації, розширення профілю (підвищення кваліфікації) спеціалістів за відповідною

спеціальністю, бакалаврів за відповідним напрямом підготовки, крім відокремлених структурних підрозділів, на строк дії сертифіката про акредитацію підготовки магістрів.

Акредитація підготовки бакалаврів за напрямом підготовки дає закладу вищої освіти право на продовження строку дії ліцензії на підвищення кваліфікації, крім відокремлених структурних підрозділів.

18. Заклади вищої освіти, акредитовані за III-IV рівнем, можуть бути включені після проходження в установленому порядку державної атестації до державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави.

19. Заклади освіти, акредитовані за певним рівнем або напрямом підготовки, спеціальностями, зобов'язані дотримуватися державних вимог.

Порушення державних вимог, які не були усунуті протягом шести місяців, є підставою для анулювання сертифіката про акредитацію закладу (напрямку підготовки, спеціальності).

19-1. Рівень акредитації закладу вищої освіти змінюється на підставі результатів акредитації.

Фінансування закладів вищої освіти державної та комунальної форми власності здійснюється залежно від рівня акредитації закладу вищої освіти, який підтверджується сертифікатом про акредитацію закладу вищої освіти.

Заклад вищої освіти, який отримав ліцензію на здійснення підготовки з окремих напрямів підготовки (напрямів підготовки, спеціальностей) за освітньо-професійними програмами більш високого рівня акредитації, фінансується за тим рівнем акредитації, який підтверджено сертифікатом про акредитацію закладу вищої освіти.

Фінансування проведення акредитації

20. За рахунок закладу освіти, який заявив про свою акредитацію, відповідно до законодавства здійснюється:

оплата праці експертів - з розрахунку шість годин на день, але не більш як 14 годин (голови експертної комісії - вісім годин на день, але не більш як 18 годин), за період проведення акредитаційної експертизи з розрахунку ставки погодинної оплати праці професорів, які проводять заняття із студентами закладів вищої освіти III-IV рівня акредитації;

оплата витрат, пов'язаних з перебуванням у закладі освіти для проведення акредитаційної експертизи іногородніх експертів, - у розмірах, визначених [додатком 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2011 р. №](#)

98 “Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів” (Офіційний вісник України, 2011 р., № 11, ст. 488), а також витрат на проїзд таких експертів до закладу освіти та у зворотному напрямку - у розмірі, що підтверджується відповідними платіжними документами;

оплата послуг організаційного характеру, пов'язаних з проведенням акредитації напряму підготовки, спеціальності, освітньої програми та оформленням сертифіката про акредитацію напряму підготовки, спеціальності, освітньої програми, - у розмірі однієї мінімальної заробітної плати, а з переоформленням, видачею копії, дублікату сертифіката про акредитацію напряму підготовки, спеціальності, освітньої програми, виданого МОН, - у розмірі п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Кошти, зазначені в абзацах другому і третьому цього пункту, перераховуються закладом освіти безпосередньо експертові, залученому до проведення експертизи, відповідно до фактичної кількості відпрацьованих годин та фактичного строку перебування у закладі освіти.

Кошти, зазначені в абзаці четвертому цього пункту, зараховуються до спеціального фонду державного бюджету як власні надходження бюджетної установи з урахуванням вимог [Бюджетного кодексу України](#) на рахунок Державної освітньої установи “Навчально-методичний центр з питань якості освіти” (далі - Центр), відкритий в територіальному органі Казначейства, і спрямовуються на оплату Центром витрат, необхідних для забезпечення проведення акредитації, зокрема оплату праці його працівників, роботи експертів міжгалузевої експертної ради з вищої освіти, нарахування на заробітну плату, оплату комунальних послуг, енергоносіїв, витратних матеріалів, оргтехніки, канцелярських витрат, банківських послуг, послуг зв'язку, здійснення поточного та капітального ремонту, придбання обладнання. Перелік витрат, необхідних для забезпечення проведення акредитації, затверджується МОН за погодженням з Антимонопольним комітетом.

За результатами діяльності Центру за 11 місяців поточного бюджетного періоду МОН подає до 10 грудня Мінфіну інформацію про обсяг коштів, отриманих від закладів освіти за надання послуг організаційного характеру для оплати витрат, необхідних для забезпечення проведення акредитації, та фактичний обсяг коштів, які повинні спрямовуватися на здійснення Центром зазначених витрат до кінця поточного бюджетного періоду, а також у разі потреби - пропозиції щодо перерахування в дохід державного бюджету різниці між обсягом отриманих та використаних коштів.

Зазначена різниця перераховується Центром у дохід державного бюджету не пізніше ніж за 10 днів до завершення поточного бюджетного періоду, що підтверджується територіальним органом Казначейства.

21. Порядок оформлення, видачі, зберігання та обліку сертифікатів про акредитацію встановленого зразка (їх дублікатів) затверджується МОН.

21-1. Переоформлення сертифіката про акредитацію напряму підготовки, спеціальності, освітньої програми, виданого МОН, здійснюється МОН у разі:

зміни найменування закладу освіти або його місцезнаходження;

реорганізації юридичних осіб, що мають сертифікати про акредитацію, шляхом їх злиття або приєднання однієї юридичної особи до іншої;

ліквідації або реорганізації, а також зміни найменування (місцезнаходження) структурного підрозділу закладу освіти, що має сертифікат про акредитацію;

зміни назви напряму підготовки, спеціальності.

Переоформлення сертифіката про акредитацію напряму підготовки, спеціальності, освітньої програми, виданого МОН у сфері вищої освіти, видачу його дублікату у разі втрати (пошкодження) здійснює МОН через Державну службу якості освіти.

21-2. У разі втрати (пошкодження) сертифіката про акредитацію напряму підготовки, спеціальності, освітньої програми, виданого МОН, закладу освіти видається дублікат такого сертифіката.

Строк дії дублікату сертифіката про акредитацію напряму підготовки, спеціальності, освітньої програми не може перевищувати строк, зазначений у втраченому (пошкодженому) сертифікаті про акредитацію напряму підготовки, спеціальності, освітньої програми, виданому МОН.

Порядок оскарження рішень Акредитаційної комісії

22. Заклад освіти може подати апеляцію до МОН щодо рішень Акредитаційної комісії, пов'язаних з наданням (зупиненням дії або анулюванням) сертифіката, не пізніше ніж через два тижні з дня їх прийняття.

У цьому разі МОН утворює апеляційну комісію, яка після розгляду апеляції закладу освіти готує рекомендації для чергового засідання Акредитаційної комісії.

Рішення Акредитаційної комісії щодо апеляції після його затвердження МОН є остаточним.

Після закінчення встановленого терміну апеляція до розгляду не приймається.